

BIBLIOTEKA
INFORLEX

MAGDALENA KASPRZAK

Wynagrodzenia w oświacie

Spis treści

Wynagrodzenia w oświacie

1. Regulacje prawne	4
1.1. Podstawowe akty prawne	4
1.1.1. Nauczyciele	4
1.1.2. Pracownicy niepedagogiczni	6
1.2. Regulaminy wynagradzania	6
1.2.1. Regulamin wynagradzania nauczycieli	6
1.2.2. Regulamin wynagradzania dla pracowników niebędących nauczycielami	7
2. Zasady wynagradzania nauczycieli	8
2.1. Analiza wydatków na wynagrodzenia nauczycieli	9
2.1.1. Wyliczanie średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego	10
2.1.2. Średnioroczna struktura zatrudnienia nauczycieli	11
2.1.3. Kwota różnicy	12
2.1.4. Jednorazowy dodatek uzupełniający	12
2.2. Wynagrodzenie zasadnicze	14
2.2.1. Wynagrodzenie za część miesiąca	16
2.2.2. Coroczne podwyżki stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli	17
2.2.3. Podwyżka wynagrodzenia po uzyskaniu kolejnego stopnia awansu zawodowego	19
2.3. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw	20
2.4. Wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym	24
2.5. Dodatki do wynagrodzenia	26
2.5.1. Dodatek z tytułu wysługi lat	27
2.5.2. Dodatek motywacyjny	30
2.5.3. Dodatek funkcyjny	31
2.5.4. Dodatek za warunki pracy	32
2.6. Nagrody	33
2.6.1. Nagroda jubileuszowa	33
2.6.2. Nagroda za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze	37
2.7. Wynagrodzenia urlopowe	38
2.7.1. Urlop zdrowotny	38
2.7.2. Urlop wypoczynkowy	40

2.8. Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	44
2.9. Odprawy	46
2.9.1. Odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niezależnych od nauczyciela	46
2.9.2. Odprawy nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania	47
2.9.3. Odprawy emerytalne i rentowe	50
3. Zasady wynagradzania pracowników niebędących nauczycielami	53
3.1. Wynagrodzenie zasadnicze	54
3.1.1. Minimalne wynagrodzenie zasadnicze	54
3.1.2. Maksymalne stawki wynagrodzenia zasadniczego	56
3.1.3. Podwyżka wynagrodzenia	59
3.2. Dodatki do wynagrodzenia	59
3.2.1. Dodatek z tytułu wysługi lat	59
3.2.2. Dodatek specjalny	62
3.2.3. Dodatek funkcyjny	62
3.3. Nagrody	63
3.3.1. Nagroda jubileuszowa	63
3.3.2. Nagroda za szczególne osiągnięcia	65
3.4. Wynagrodzenie urlopowe	66
3.5. Ekwiwalent za niewykorzystany urlop	68
3.6. Odprawy emerytalne i rentowe	72
4. Wspólne świadczenia w oświacie	73
4.1. Dodatkowe wynagrodzenie roczne	73
4.1.1. Prawo do nagrody	73
4.1.2. Wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego	80
4.1.3. Wypłata trzynastki	85
4.2. Świadczenia socjalne z ZFŚS	85
4.2.1. Świadczenia urlopowe	86
4.2.2. Dopłaty do wypoczynku	89
4.3. Odprawy z tytułu zwolnień z przyczyn niedotyczących pracowników	90
5. Potrącenia z wynagrodzenia	91

Wynagrodzenia w oświacie

Wstęp

Mimo że stosunek pracy dla każdego pracownika znaczy to samo, to jednak nie z każdym zatrudnieniem pracownik ma takie same prawa i obowiązki. Duże znaczenie ma przynależność poszczególnych pracowników do różnych grup zawodowych, ponieważ każda z takich grup podlega innym przepisom, tzw. prąmatykom zawodowym, czyli odrębnym zbiorom regulacji prawnych odnoszącym się tylko do określonej grupy pracowników.

Z takimi różnicami mamy do czynienia wśród pracowników szkół prowadzonych przez organy samorządowe. W tych placówkach oświatowych współpracują ze sobą dwie grupy pracowników – nauczyciele i pracownicy samorządowi. Pomimo jednego pracodawcy, zarówno nauczyciele, jak i pracownicy niepedagogiczni są wynagradzani na zupełnie innych zasadach.

W opracowaniu w praktyczny sposób zostały wyjaśnione zagadnienia dotyczące tego:

- jak kształtowane są płace zasadnicze pracowników oświaty oraz gdzie szukać ich minimalnych i maksymalnych granic,
- w jaki sposób powinny być uregulowane szczegółowe zasady wynagradzania nauczycieli, a w jaki pracowników niepedagogicznych.

Omówione zostały również szczegółowe zasady naliczania wysokości poszczególnych elementów wynagrodzenia i dodatkowych świadczeń.

Poza odmiennymi regulacjami dotyczącymi wynagradzania nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami istnieją również świadczenia i nagrody, których zasady przyznawania i wypłaty są takie same dla obu grup zawodowych.

1. Regulacje prawne

Sfera budżetowa nie jest jednolita pod względem regulacji prawnych. Zasada ta dotyczy również pracowników oświaty, ponieważ nie ma jednego aktu prawnego, który określałby zasady ich wynagradzania. Pracownicy zatrudnieni w szkołach lub innych publicznych placówkach oświatowych, niezależnie od tego, czy są to nauczyciele czy inni pracownicy tzw. niepedagogiczni, podlegają tzw. pragmatykom służbowym. Przez pojęcie „pragmatyki” należy rozumieć przepisy szczególne względem ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.), które regulują status prawny, prawa i obowiązki osób zatrudnionych w wybranych zawodach, np. ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (dalej: Karta Nauczyciela) czy ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (dalej: ustawa o pracownikach samorządowych). Jest to związane z charakterem pracy tych grup zawodowych, która nosi cechy służby publicznej.

Mimo zasadniczych różnic między regulacjami dotyczącymi wynagradzania nauczycieli i pracowników nimi niebędących (pracowników samorządowych) istnieją składniki wynagrodzenia i dodatkowe świadczenia finansowe, które wypłacane są obu grupom zawodowym na takich samych warunkach i na podstawie tych samych przepisów.

1.1. Podstawowe akty prawne

Zasady wynagradzania pracowników oświaty są całkowicie sformalizowane. Dotyczy to zarówno nauczycieli, jak i pracowników, którzy nimi nie są. Niezależnie od przynależności zawodowej, wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało przede wszystkim rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało jej ilość i jakość (art. 78 k.p.).

1.1.1. Nauczyciele

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie wynagradzania nauczycieli są przepisy Karty Nauczyciela. Zawierają one nie tylko katalog świadczeń płacowych dla nauczycieli, lecz także zasady ich przyznawania. Dodatkowo, w drodze rozporządzeń kształtowane są:

- corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego,
- sposób obliczania wysokości stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową i minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin,
- wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego,
- sposób ustalania wysokości wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy.